İhale İş Kaleminin Analiz Maliyeti Kapsamında Çimento Malzeme Bedeli Çimento ve İnce Sıva Derz Kumunun İş Başına Nakillerine İlişkin Girdi Maliyetlerinin De Hesaplanması ve Bunun Sonucunda Hesaplanacak Yaklaşık Maliyetin ve Sınır Değerin İhaleye Etkisinin Yukarıda Aktarılan Hususlar Çerçevesinde Tespit Edilerek Değerlendirme Yapılması Gerektiği Hk

Toplantı No	: 2022/021
Gündem No	: 27
Karar Tarihi	: 06.04.2022
Karar No	: 2022/UY.I-452

BAŞVURU SAHİBİ:
Proyol İnşaat Ticaret Limited Şirketi – Örensan İnş. Elek. Nak. İş Mak. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Kd Altyapı Tic. A.Ş. İş Ortaklığı,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2021/484344 İhale Kayıt Numaralı "Gaziantep – Yavuzeli-Araban-BBlhdyolu Km:61+400-73+985 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı İşleri Yapım İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü tarafından 29.09.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Gaziantep – Yavuzeli-Araban-BBlhdyolu Km:61+400-73+985 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı İşleri Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Proyol İnşaat Ticaret Limited Şirketi – Örensan İnş. Elek. Nak. İş Mak. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Kd Altyapı Tic. A.Ş. İş Ortaklığının 15.10.2021 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 19.10.2021 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 01.11.2021 tarih ve 50813 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 01.11.2021 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. 16.03.2022 tarihli ve 2022/MK-96 sayılı Kurul kararı gereğince yapılan incelemeye aşağıda yer verilmiştir.

Başvuruya ilişkin olarak 2021/1787-01 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, açıklama istenilen 17.002/K-H-P poz numaralı ve "ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatın (Hazır Beton Harcı ile) iş kalemine ilişkin ihale dokümanında verilen pozun birim fiyat tarifinde moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzlerine gömme oluklu derz yapılmasının da dahil olduğu ancak taraflarına gönderilen analizde eksik hesaplama yapıldığı, Karayolları Genel Müdürlüğü birim fiyatlarında yer alan KGM/17.002/K-H pozunun birim fiyat tarifinde "Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" iş kaleminin analizlere dahil olmadığı, 17.002/K-H-P pozuna dahil edilen KGM/27.101/K poz numaralı "Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" pozunun alt analizinde KGM/10.013/K poz numaralı ve "Her dozda ince çimento harcı hazırlanması" tanımlı analiz girdisinin 0,01 oranında olduğu, bu pozun da alt analizine gidildiğinde çimentonun ayrıca ödendiği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın benzer Y.27.101/01 poz numaralı "Taş duvar yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" pozundan da görüleceği üzere 10.130.1203 portland çimentosu torbalı CEM I 42,5 R pozunun 0,5 ton olduğunun görüleceği, dolayısıyla taraflarına gönderilen analizde kullanılan KGM/27.101/K poz numaralı iş kaleminde derz pozunun oranı kadar 10.130.1203 poz numarası ile portland çimentosu torbalı CEM I 42,5 R ilave edilmesi gerekirken çimentonun hesaba katılmadığı, ayrıca yine aynı analizde 10.130.1027 poz numaralı iş kalemi ile ilgili 08.009/3 "İnce sıva veya derz kumu (makine ile temin)" iş kalemine ve aynı şekilde 10.130.1203 poz numaralı "Portland çimentosu torbalı CEM I 42,5 R" iş kalemine ilişkin nakliye hesaplaması yapılmadığı, zira bu pozun da fabrika teslimi olduğu, açıklanan nedenlerle çimento zati bedeli ve nakliyeler hesaplandığında yaklaşık maliyet dolayısıyla sınır değer değişeceğinden ihalenin iptal edilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İhale süreci içerisinde başvuru konusu ihaleye ilişkin alınan 24.11.2021 tarih ve 2021/UY.I-2121 sayılı Kamu İhale Kurulu kararı ile "Başvurunun reddine" karar verildiği,

Anılan Kurul kararının iptali istemiyle açılan davada Ankara 16. İdare Mahkemesi'nin 10.02.2022 tarihli ve E:2022/23, K:2022/311 sayılı kararı üzerine alınan 16.03.2022 tarihli ve 2022/MK-96 sayılı Kurul kararı ile "başvuru sahibinin iddialarının esasının incelenmesine" karar verildiği anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde "Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz." hükmü,

Anılan Kanun'un "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.
İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır." hükmü,

Aynı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.
İhale komisyonu;
a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir…" hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde "…f) Yaklaşık maliyet: İhale onay belgesi düzenlenmeden önce idarece her türlü fiyat araştırması yapılarak, katma değer vergisi (KDV) hariç olmak üzere hesaplanan ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilen, ihale konusu işin öngörülen bedelini…" hükmü,

Anılan Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler" başlıklı 8'inci maddesinde "(1) İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.

(4) İhale konusu işin bünyesine girecek veya yardımcı olarak kullanılacak malzeme, araç, teçhizat, makine ve ekipman gibi unsurların idare tarafından verilmesi durumunda; yaklaşık maliyet, bu unsurların bedeli hariç tutularak hesaplanır ve bu unsurların listesi yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekine konulur.
(5) İhale komisyonu tarafından yaklaşık maliyet teklif fiyatları ile birlikte açıklanır. Bu aşamadan önce yaklaşık maliyet açıklanamaz ve ilan edilemez. Pazarlık usulü ile yapılan ihalede ise yaklaşık maliyet, son yazılı teklifler ile birlikte açıklanır.
(6) Yaklaşık maliyetin idarelerce hesaplanması esastır. Ancak, işin özelliğinden dolayı, idarelerce hazırlanmasının mümkün olmaması sebebiyle teknik şartnamenin danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatılması durumunda, yaklaşık maliyet de bu kapsamda hesaplatılabilir." hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespiti" başlıklı 9'uncu maddesinde "(1) Yaklaşık maliyet hesabına esas miktarların tespiti için öncelikle aşağıda yer alan çalışmaların yapılması gereklidir:
a) Arazi ve zemin etüdünün yapılması; uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde arazi ve zemin etüt çalışmalarının; ön ve/veya kesin proje üzerinden birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise, mümkün olan arazi ve zemin etüt çalışmalarının yapılmış olması zorunludur.
b) Proje zorunluluğu; bina işlerinde uygulama projesi, diğer işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için uygulama projesi, yapılamayan kısımları için kesin proje; doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan işler ile ihale konusu işin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ise ön ve/veya kesin projenin hazırlanması ve yaklaşık maliyetin söz konusu projelere dayanılarak hesaplanması gerekir.
c) Mahal listesi hazırlanması; ön, kesin veya uygulama projelerine dayalı olarak, işin bünyesindeki imalat kalemlerinin adını ve yapılacağı yerleri gösteren ve yaklaşık maliyetin hazırlanmasına esas teşkil eden mahal listeleri hazırlanır.
ç) Metraj listelerinin hazırlanması; ihale konusu işe ait proje ve mahal listelerindeki ölçü ve tariflere göre işin bünyesine giren imalatların hangi kısımda ve ne miktarda yapılacağının belirlenmesi amacıyla; anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde iş kalemi ve/veya iş grubu, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise iş kalemi şeklinde metraj listeleri düzenlenir.
d) Birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanması; Ön ve/veya kesin projeye dayalı olarak birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek isterde, idareler, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyatla dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tarifleri hazırlar.
e) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özellikleri belirlenir." hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti" başlıklı 10'uncu maddesinde "(1) İdarelerce, ihale konusu işin yaklaşık maliyetine ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde;

a) İhaleyi yapan İdarenin daha önce gerçekleştirdiği, İhale konusu işe benzer nitelikteki işlerin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar,
b) Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler,
c) İlgili meslek odaları, üniversiteler veya benzeri kuruluşlarca belirlenerek yayımlanmış fiyat ve rayiçler,
ç) Yüklenici veya alt yüklenici olarak faaliyet gösteren, konusunda deneyimli kişi ve kuruluşlardan alınacak, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlere ilişkin maliyetler,
d) İdarenin piyasa araştırmasına dayalı rayiç ve fiyat tespitleri, esas alınır.
(2) İdareler, yaklaşık maliyete ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen fiyat ve rayiçlerin birini, birkaçını veya tamamını herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabilirler.
(3) İşin bütünü, iş grubu, iş kalemi ve malzeme rayici bazında yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; iş, imalat ve/veya malzemenin yapımcılarından, üreticilerinden, ana bayilerinden, toptancılarından, yetkili satıcılarından ve satıcılarından fiyatlar veya proforma faturalar alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatlar belirlenir. Tereddüt edilen fiyatların gerçek piyasa rayiçlerine uygun olup olmadığı hususu Ticaret ve/veya Sanayi Odalarından alınacak yazılı rayiçlerle netleştirilir.
(4) Fiyat araştırması için yapılan çalışmalarda fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazılan yazıda fiyatı tespit edilecek iş grubu, iş kalemi veya malzemenin ayrıntılı özellikleri ve standardına yer verilir, fiyat istenecek kişi ve kuruluşlara ayrı koşulları taşıyan yazılarla başvurulur ve fiyatlar Katma Değer Vergisi hariç istenir. İstenen özellikleri taşımayan fiyat bildirimleri ve proforma faturaları dikkate alınmaz." hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi" başlıklı 11'inci maddesinde "(1) İş kalemi ve/veya iş grubu şeklinde tespit edilen imalat miktarlarının, Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre belirlenen ve yüklenici karı ve genel gider ihtiva etmeyen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutar KDV hariç olarak hesaplanır ve bulunan bu tutara % 25 oranında yüklenici kar ve genel gider karşılığı eklenmek suretiyle yaklaşık maliyet tespit edilir.
(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin hesap cetveli ve icmal tablosu hazırlayanlarca imzalanmak suretiyle ihale onay belgesine eklenir.
(3) Yaklaşık maliyet, güncelliğini kaybetmesi halinde, ilk ilan veya davet tarihine kadar güncellenir." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.1.4.Sınır değer hesaplanmasında idarelerin faydalanmasına yönelik olarak hazırlanan "Yapım işlerinde sınır değer hesaplama aracı" programına Kurumun (www.kik.gov.tr) internet sayfasından erişilebilir.
45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçerli teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri "geçerli teklif" olarak dikkate alınacaktır.
45.1.2. Sınır değerin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.
45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.
Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.
45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.
45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;
a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,
b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,
(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının istekilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.
İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden farklı analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.
Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir." açıklaması yer almaktadır.

Başvuruya konu ihale süreci incelendiğinde, ihalenin açık ihale usulü ve e-teklif alınmak suretiyle gerçekleştirildiği, ihaleye 69 isteklinin teklif sunduğu, başvuru sahibi isteklinin ve diğer bazı isteklilerin teklifinin idarece hesaplanan sınır değer tutarının (87.391.843,38 TL) altında tespit edilerek teklifte önemli görülen maliyet bileşenleri doğrultusunda aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, başvuru sahibi istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması sunulmadığı, aşırı düşük teklif açıklaması uygun görülen isteklilerden Eskikale İnş. Nak. Pet. Mad. ve Tur. San. Tic. A.Ş. ve Orak Altyapı San. veTic. A.Ş.nin sırasıyla ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif sahibi istekliler olarak belirlendiği görülmüştür.

İdarece ihaleye ait yaklaşık maliyet kapsamında hazırlanan ve aşırı düşük teklif açıklama yazıları ekinde yer verilen 17.002/K-H-P poz numaralı ve "Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile)" tanımlı iş kalemi incelendiğinde;

Söz konusu iş kaleminin; KGM/17.002/K-H poz numaralı ve "Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile)" tanımlı, KGM/27.101/K poz numaralı ve "Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" tanımlı ve 07.005/K poz numaralı nakliye formülü ile hesaplanan taş nakli iş kalemleri kullanılarak ve söz konusu iş kalemlerinin miktarlarının analizde ayrı ayrı öngörülerek idarece ihale konusu işe özgü olarak oluşturulan özel/paçal iş kalemi niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca anılan iş kaleminde ilişkin ihale dokümanında hazırlanan birim fiyat tarifi ise aşağıdaki gibidir:

"17.002/K-H-P Ocak Taşı İle Harçlı Moloz Taş İnşaatı (Hazır Beton Harcı İle) :
K.T.Ş.'nin ilgili kısımlarındaki esaslar ve şartlar dahilinde, ocak veya kazı sahalarından çıkarılan taş ile çimento harçlı temel ve elevasyonlarda harçlı moloz taş inşaat yapılması
Birim Fiyata Dahil Olan Masraflar:
Moloz taşın; ocaktan çıkarılması, vasıtalara yüklenmesi, iş yerine taşınması ve iş yerinde boşaltılması, suyun iş başında temini, kullanılması, moloz taşların hazırlanması, inşaat yerindeki her türlü yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşıma, şablon, çalışma sehpası ve malzeme indirme düzeni için gerekli malzemelerin temini ve yapılması, C 30/37 sınıfı hazır beton harcının iş başında temini, projesine göre kuruda ve/veya su içinde duvarın örülmesi, gerekli yerlerde barbakan yapılması, duvar cephelerinin muntazam görünmesini sağlamak maksadıyla yapılan işler(Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzlerine gömme oluklu derz yapılması), duvar üzerine harpuşta betonu yapılması, priz müddetince duvarın sulanması, her türlü malzeme zayiatı ile aşağıda "Birim Fiyata Dahil Olmayan Masraflar" başlığı altında sayılanlar dışında kalan diğer bütün işlerin yapılması için gerekli olan her türlü işçilik, malzeme, makine, alet ve araç giderleri ile yüklenici karı ve genel masraflar.
Birim Fiyata Dahil Olmayan Masraflar:
Yoktur.
Ölçü :
Moloz taş inşaatın, proje ebadı üzerinden hesaplanan metreküp cinsinden hacmidir.
Ödeme :
Birim Fiyat Teklif Cetvelinde, Poz 17.002/K-H-P'deki "Ocak Taşı ile Harçlı Moloz Taş İnşaatı (Hazır Beton Harcı İle) " işi, yüklenici tarafından teklif edilen metreküp teklif birim fiyatı üzerinden yapılır
Not:
(1) Gerekli olan harç, beton santralinde imal edilerek transmikserle işbaşına nakledilirse, birim fiyatta herhangi bir değişiklik yapılmaz.
(2) Karışımda kullanılacak kumun teknik şartnamelerde veya İdarece istenen özelliklere sahip olmak koşulu ile dere veya taş ocaklarından sağlanması birim fiyatı değiştirmez.
(3) Projesinde gösterildiği şekilde yapılan barbakanlar için ayrıca bir ödeme yapılmaz ve barbakan hacmi duvar hacminden düşülmez."

Başvuru sahibinin "Çimento, çimento ve ince sıva ve derz kumu nakline ilişkin maliyetlerin17.002/K-H-P poz numaralı ve (Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile) tanımlı iş kaleminin maliyetine dahil edilmediği ve bu doğrultuda yaklaşık maliyetin ve dolayısıyla sınır değerin hatalı hesaplandığı ve ihalenin iptal edilmesi gerektiği" yönündeki iddialarına ilişkin olarak;

İdarece "KGM/27.101/K poz numaralı ve "Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" tanımlı iş kalemine ilişkin maliyetin, 17.002/K-H-P poz numaralı ve (Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile) tanımlı iş kalemine ilişkin birim fiyat tarifinde, ""Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" tanımlı iş kaleminin "Duvar cephelerinin muntazam görünmesini sağlamak maksadıyla yapılan işler (Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması)" işleri kapsamında birim fiyata dahil olan masraflar olarak değerlendirilmesi gerektiği, dolayısıyla çimento, çimento ile ince sıva derz kumu nakline yönelik imalatlarının analize eklenmesine gerek bulunmadığı" yönünde hususların ifade edildiği anlaşılmaktadır.

17.002/K-H-P poz numaralı ve "Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile)" tanımlı iş kaleminin analizinde kullanılan ve Karayolları Genel Müdürlüğü birim fiyat kitabında yer alan KGM/27.101/K poz numaralı ve "Moloz ve çaplanmış moloz taş inşaat yüzeylerine gömme oluklu derz yapılması" tanımlı iş kaleminin analizi ve birim fiyat tarifi incelendiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

Söz konusu iş kaleminin birim fiyata dahil olmayan masraflarının "Çimentonun; bedeli, yüklenmesi, boşaltılması ve istifi ile kumun ve çimentonun iş başına taşınması." şeklinde belirtildiği görülmüştür.

Ayrıca anılan iş kaleminin analizinde, KGM/10.013/K poz numaralı ve "Her dozda ince çimento harcı hazırlanması" iş kaleminin yer aldığı ve analizdeki miktarının ise "0,01 m³" olduğu, söz konusu iş kaleminin analizi incelendiğinde ise; "Çimento ayrıca ödenecektir" bilgisinin yer aldığı görülmüştür.

Ayrıca KGM/10.013/K poz numaralı ve "Her dozda ince çimento harcı hazırlanması" iş kaleminin birim fiyat tarifinde, birim fiyata dahil olmayan masrafların " "İnşaat bünyesine giren çimentonun; bedeli, yüklenmesi, boşaltılması ve istifi, kullanılması halinde kimyasal ve mineral katkı maddelerinin iş başında temini, çimento ile mil kumunun iş başına taşınması." şeklinde belirtildiği,

Yine KGM/10.013/K poz numaralı ve "Her dozda ince çimento harcı hazırlanması" iş kaleminin analizinde yer alan KGM/08.006/K-1 poz numaralı ve "Mil kumu temini" tanımlı iş kaleminin analizi incelendiğinde ise;

Söz konusu iş kaleminin analizinde 10.130.1027 poz numaralı ve "İnce sıva veya derz kumu (19.100.2007) (makine ile temin)" tanımlı analiz girdisinin yer aldığı, ayrıca söz konusu imalatın analizdeki miktarının "1 m³" olduğu, KGM/08.006/K-1 poz numaralı ve "Mil kumu temini" tanımlı iş kaleminin birim fiyat tarifi incelendiğinde ise; birim fiyata dahil olmayan masrafların "Yıkanmış ince sıva ve derz kumunun işbaşına nakli" şeklinde belirtildiği görülmüştür.

İdarelerce ihale konusu işin en uygun fiyatla temin edilmesi yaklaşık maliyetin doğru bir şekilde hesaplanmasına bağlı olup yaklaşık maliyetin doğru tespit edilmesi ihale sürecinin aksamadan yürütülmesini sağlamaktadır. İhalelerde istekliler tarafından teklifleri kapsamında idareye sunmaları gereken yeterlik kriterlerinin belirlenmemesinde, ilan sürelerinin değişmesinde, ihalelere yerli istekli katılıp katılmayacağına ilişkin düzenlemeler ve ihale konusu işin yaklaşık maliyetine göre ihaleye teklif sunan isteklilerin teklif bedellerinin aşırı düşük olup olmadığının tespit edilmesinde yaklaşık maliyet önemli bir rol oynamaktadır.

Dolayısıyla yaklaşık maliyetin doğru hesaplanması ihale sürecinin sağlıklı yürütülmesinde doğrudan etki etmektedir.

Bununla birlikte, yaklaşık maliyetin hatalı veya eksik hesaplandığının tespiti halinde doğrudan ihalenin iptaline karar verilmesinin uygun olmayacağı, yaklaşık maliyette tespit edilen hatanın yaklaşık maliyetin etkilediği unsurlar bakımından değerlendirme yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Somut durumda idarece eksik hesaplanan girdilerin yaklaşık maliyetin etkilediği sınır değer hesaplamasına ilişkin kısmı dışında değişiklik yaratmayacağı, ancak sınır değer tutarının dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklama istenilecek istekli sayısının değişebileceği göz önüne alındığında; idarece, 17.002/K-H-P poz numaralı ve "Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile)" tanımlı iş kaleminin analiz aşamasında çimento malzeme bedeli, çimento ve ince sıva derz kumunun iş başına nakliलerine ilişkin girdi maliyetlerinin de hesaplanması ve bunun sonucunda hesaplanacak yaklaşık maliyetin ve sınır değerin ihaleye etkisinin yukarıda aktarılan hususlar çerçevesinde tespit edilerek değerlendirme yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, idarece, 17.002/K-H-P poz numaralı ve "Ocak taşı ile harçlı moloz taş inşaatı. (Hazır beton harcı ile)" tanımlı iş kaleminin analiz maliyeti kapsamında çimento malzeme bedeli, çimento ve ince sıva derz kumunun iş başına nakillerine ilişkin girdi maliyetlerinin de hesaplanması ve bunun sonucunda hesaplanacak yaklaşık maliyetin ve sınır değerin ihaleye etkisinin yukarıda aktarılan hususlar çerçevesinde tespit edilerek değerlendirme yapılması ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.